

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

**Selvitys Sykkyrän nykytilasta ja
kehittämistarpeista**

Jäsenistön kokemuksia ja mielipiteitä yhdistyksen toiminnasta

Sara Hattunen

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön ko. (210 op)

11/2014

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Sara Hattunen	Sivumäärä 34 ja 8 liitesivua
Työn nimi Selvitys Sykkyrän nykytilasta ja kehittämistarpeista. Jäsenistön kokemuksia ja mielipiteitä yhdistyksen toiminnasta.	
Ohjaava(t) opettaja(t) Kristiina Hämäläinen	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Pohjois-Karjalan Syöpälapset Sykkyrä ry, Anneli Sorsa	
Tiivistelmä Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää Pohjois-Karjalan Syöpälapset Sykkyrä ry:n jäsenistön mielipiteitä, toiveita ja kehittämisideoita liittyen yhdistyksen toimintaan. Opinnäytetyön tilaaja, Pohjois-Karjalan Syöpälapset Sykkyrä ry, on maakunnallinen syöpäsairaiden lasten ja nuorten yhdistys, joka toimii täysin vapaaehtoisvoimin. Opinnäytetyön tilattiin siksi, että yhdistyksen hallitukselle saataisiin avaimet osallistaa jäsenistöä enemmän toimintaan suunnittelun ja toteuttamisen näkökulmasta. Pohjois-Karjalan Syöpälapset Sykkyrä ry:stä kirjoitettaessa opinnäytetyössä käytetään ilmaisua Sykkyrä. Jäsenistöltä kerättiin tietoa kahden erilaisen kyselyn avulla. Ensimmäinen kyselyistä toteutettiin Powerpark-reissun palautteenkeruun yhteydessä ja toinen Webropol-kyselynä, joka laitettiin jäsenistölle sähköposteihin. Kyselyissä käsiteltiin teemoja nykyisyys, tulevaisuus, oman osaamisen jakaminen sekä toiminnan kehittäminen. Kyselyiden tulosten pohjalta luotiin hallituksen jäsenille sähköpostihaastattelu, jonka kysymyksissä etsittiin vastauksia niihin kehittämisen paikkoihin, joita jäsenistön kyselyissä nousi esiin. Yhdistyksen puheenjohtajaa haastateltiin kasvotusten saman haastattelupohjan avulla. Opinnäytetyö on hyödynnettävissä Pohjois-Karjalan Syöpälapset Sykkyrä ry:n toimintaa kehitettäessä siihen suuntaan, joka edistää ja parantaa yhdistyksen toimintaa sekä kehittää toimintaa niin, että se vastaa mahdollisimman hyvin kaikkien toiminnassa mukana olevien tarpeisiin. Opinnäytetyöhön kootut tulokset ja kehittämisideat toimii myös mahdollisten uusien toimijoiden perehdyttämisessä, koska siinä käy selvästi ilmi, millaisia kehittämisen paikkoja yhdistyksen toiminnassa on, jolloin uusi toimija pääsee välittömästi ideoimaan ja kehittämään toimintaa.	
Asiasanat yhdistystoiminta, kehittäminen, osallisuus, vapaaehtoistyö	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Sara Hattunen	Number of Pages 34 and 8 pages of attachments
Title Report of the present state and development needs of Sykkyrä. Experiences and opinions from membership about functions of association.	
Supervisor(s) Kristiina Hämäläinen	
Subscriber and/or Mentor The registered association of North-Karelia Cancer kids Sykkyrä, Anneli Sorsa	
Abstract The purpose of thesis was to investigate the opinions, wishes and development ideas concerning the functions of the registered association of North-Karelia Cancer kids Sykkyrä from the members of association. The client organization, the registered association of North-Karelia Cancer kids Sykkyrä, is cancer patient children's and youth's provincial association which act completely by volunteers. Thesis was commissioned to provide resources for the board of directors for making the members to participate more to the functions of the association. The registered association of North-Karelia Cancer kids Sykkyrä will be called Sykkyrä in the text. Material was collected with two different surveys from the members. The first one was executed at the same time as feedbacks from the trip to Powerpark and the second was a Webropol-survey which emailed to the members. The dealt themes in the surveys were present, future, sharing of know-how and function's development. Based on the results of the surveys, an email interview for the board of directors was created. Interviews' purpose was finding answers for those development sections which were pointed out by the members. President of the association was interviewed face to face with the same questions. The thesis can be taken advantaged of the registered association of North-Karelia Cancer kids Sykkyrä to create functions which will contribute and improve associations work and develop the functions to respond for the needs of anyone operating in the association. Result and development ideas in the thesis are working also in introduction of new operators, because association knows its development points, it is easy for new operator to start compose and develop.	
Keywords association activity, development, participation, voluntary work	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
1.1 Pohjois-Karjalan Syöpälapset Sykkyrä ry	6
2 YHDISTYSTOIMINNAN KEHITTÄMINEN JA VAPAAEHTOISUUS	8
2.1 Vapaaehtoistoiminta	10
2.2 Yhdistystoiminta ja osallisuus	11
2.3 Yhteisöllisyys yhdistystoiminnassa	13
3 OPINNÄYTETYÖPROSESSI	14
3.1 Aineiston hankinta	14
3.2 Aineiston analyysi	16
4 TULOKSET JA NIIDEN TARKASTELU	18
4.1 Tulosten yhteenveto	24
4.2 Tulosten luotettavuus ja yleistettävyys	25
5 PROSESSIN ARVIOINTI JA KEHITTÄMISEHDOTUKSIA	26
5.1 Oma oppiminen	27
5.2 Kehittämisehdotuksia	28
6 LOPUKSI	31
LÄHTEET	33
LIITTEET	35

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää Pohjois-Karjalan Syöpäläiset Sykkyrä ry:n jäsenistön toiveita ja mielipiteitä liittyen yhdistyksen nykyiseen ja tulevaan toimintaan sekä kiinnostusta osallistua aktiivisemmin toimintaan sekä sen organisointiin, suunnitteluun ja toteutukseen. Lisäksi selvitettiin sekä jäsenistöltä että hallitukselta erilaisia ideoita ja ajatuksia toiminnan kehittämiseksi.

Sykkyrän jäsenistön toiveita ja mielipiteitä kerättiin kahden erilaisen aineiston verran. Ensimmäinen aineisto kerättiin elokuussa järjestetyllä Powerpark-retkellä, johon osallistui 10 jäsenperhettä. Toinen aineisto kerättiin Webropol-kyselyn avulla, joka lähetettiin kaikille jäsenperheille sähköpostitse. Kyselyyn vastasi 22 perhettä. Kyselyiden tuloksista tehtiin kooste, jonka pohjalta muodostui suunnitelma hallituksen haastatteluihin. Sykkyrän hallituksen jäsenet haastateltiin sähköpostitse, lukuun ottamatta puheenjohtajaa, hänet haastateltiin kasvotusten. Haastatteluissa kerättiin ideoita ja toiminta-ajatuksia toiminnan kehittämiseksi sekä selvitettiin hallituksen mielipiteitä yhdistyksen toiminnasta.

Kyselyiden ja haastatteluiden tulokset sekä kehittämisideat on koostettuna tähän opinnäytetyöhön, josta Sykkyrän hallitus voi niitä tutkia ja käyttää hyödykseen katsomallaan tavalla. Opinnäytetyössä on myös Powerpark-retken palautteista tehty kooste, jota voi hyödyntää tulevien tapahtumien ja retkien suunnittelussa. Erillistä tuotosta tuloksista ja kehittämisideoista ei koostettu, koska sille ei katsottu olevan tarvetta yhdistyksen puolesta.

Suomessa on arviolta 123 000 yhdistystä, joista osa on rekisteröityjä ja osa rekisteröimättömiä. Suomalaisissa yhdistyksissä toimii noin 700 000 vapaaehtoista. Lisäksi vapaaehtoiskentällä työskentelee 82 000 palkattua työntekijää, joista 25 000 on osapäiväistä. (Ruoho & Laikio 2014.)

Kolmannella sektorilla tarkoitetaan yksityisen ja julkisen sektorin rinnalle olevia järjestäytyneitä toimijoita, joita ovat kansalaisten muodostamat ja johtamat yhdistykset, osuuskunnat ja säätiöt. Tyypillistä kolmannen sektorin toiminnalle on yleishyödylli-

syys, eettisyys, voittoa tavoittelemattomuus, riippumattomuus, yhteisöllisyys, solidaarisuus, yksilöllinen valinnanvapaus, joustavuus ja vapaaehtoisuus. (Harju 2005, 15–16.)

Yhdistystoiminta on usein jakautunut eri tasoihin. Jäsenet voivat olla järjestäytyneet yhdistykseen paikallistasolla, jossa toiminta jäsentyy henkilöjäsenten kesken. Paikallisyhdistysten yläpuolella voi olla alueen toimintaa, esimerkiksi liittoja, joihin paikallisyhdistykset kuuluvat. Lisäksi useat näistä kuuluvat keskusliittoihin, jotka kokoavat liitot yhteen valtakunnallisella tasolla. Kaikki Suomessa asuvat ihmiset voivat perustaa yhdistyksiä. Jokaisella on lisäksi oikeus pyrkiä jäseneksi yhdistykseen, olla kuulumatta yhdistykseen ja erota yhdistyksestä. Yhdistystoiminta on siis yhteen kokoava voima, koska jokaisella yhdistyksen jäsenellä on päätösvaltaa. (Yhdistystieto 2013.)

Kansalaisjärjestötoiminnan keskeinen tehtävä on tarjota ihmisille osallistumisen, liittymisen ja sosiaalisen kanssakäymisen mahdollisuuksia (Pohjois-Karjalan maakuntaliitto 2007, 14). Muita tehtäviä ovat ihmisten aktiivisuuden, yhteisöllisyyden ja solidaarisuuden edistäminen sekä yhteiskunnan sosiaalisen pääoman lisääminen. Kansalaisjärjestöjen toiminta on joustavaa ja pohjautuu vapaaehtoisuuteen, nousee ihmisten innostuneisuudesta, aktiivisuudesta ja vaikuttamisen halusta. (mt., 13.)

1.1 Pohjois-Karjalan Syöpälapset Sykkyrä ry

Opinnäytetyön tilasi vuonna 1988 perustettu Pohjois-Karjalan Syöpälapset Sykkyrä ry, joka on lahjoitusvaroin sekä itse keräämiensä varojen avulla toimiva vanhempainyhdistys, jolla ei ole palkattua työvoimaa. Sykkyrä ry on maakunnallinen yhdistys, joka auttaa syövän kanssa kamppailevia lapsia sekä heidän perheitään selviytymään vaikean sairauden tuomasta elämänmuutoksesta. (Pohjois-Karjalan Syöpälapset Sykkyrä ry 2014a.) Yhdistyksen tavoitteina on parantaa syöpäsairaiden lasten hoito-olosuhteita yhteistyössä toimialueensa terveydenhoitoviranomaisten ja sairaalalaitosten kanssa, edistää ja ylläpitää vanhempien ja sairaalan välistä yhteistyötä, kehittää ja ylläpitää ystäväpalvelutoimintaa sekä saattaa toimintansa piiriin syöpää sairastuneita lapsia ja heidän perheitä (Pohjois-Karjalan Syöpälapset Sykkyrä ry:n toimintakertomus 2013, 1).

Yhdistys perustuu mahdollisimman ihmisläheisten arvojen (tasa-arvo, oikeudenmukaisuus, rehellisyys, arvostus) ympärille. Puheenjohtajan mukaan yhdistys ei ole asettanut toiminnalleen tavoitteita tai arvoja sen tarkemmin, sillä yhdistyksen toiminta on vielä sen verran kapeasektorista, koska yhdistyksellä ei ole palkattua työvoimaa. Hän kuitenkin puhui mahdollisesta toiminnan monipuolistumisesta, jos yhdistykselle palkattaisiin työntekijä. (Sorsa 2014b.)

Pohjois-Karjalan Syöpälapset Sykkyrä ry:n toiminnassa on mukana tällä hetkellä noin 40 perhettä, mutta aktiivisempia perheitä on vain 20. Lapsen sairastuessa alle 15-vuotiaana, perhe voi liittyä Sykkyrän jäseneksi. Perheet voivat kuitenkin vielä jatkaa yhdistyksen jäsenenä vaikka lapsi on jo parantunut ja kasvanut aikuiseksi. Sykkyrään voi liittyä myös kannatusjäseneksi.

Yhdistyksen tarjoamiin palveluihin ja tukiin kuuluvat rahallinen tuki, siivous- ja lastenhoitoavustus sekä erilaiset vertaistukitoiminnot esimerkiksi teemaillat, asiantuntijaluennot, retket, matkat, äitien ja isien hemmotteluhetket, vertaistukiviikonloput, erityistuki vanhempien jaksamiseen, konsertit sekä tietoiskut tuista ja niiden hakemisesta. (Pohjois-Karjalan Syöpälapset Sykkyrä ry 2014b.)

Pohjois-Karjalan Syöpälapset Sykkyrä ry toimii yhteistyössä valtakunnallisen Sylva ry:n kanssa. Sylva ry on syöpäsairaiden lasten ja nuorten vanhempien perustama yhdistys, joka järjestää kuntoutusta, vertaistukea ja virkistäviä lomia, kouluttaa lapsille ja nuorille tukihenkilöitä, tarjoaa syöpäsairaiden lasten perheille majoitusta Helsingissä lapsen sairaalahoitojen ajaksi, tukee syöpäsairaiden lasten ja nuorten hoitotyötä, pitää yhteyttä valtakunnallisiin päättäjiin, jotta syöpäsairaat lapset ja nuoret voisivat viettää mahdollisimman hyvää elämäänsä myös hoitojen jälkeen sekä julkaisevat oppaita ja lehteä, joista syöpäsairaana lapsen vanhemmat saavat ajankohtaista tietoa lapsen syöpähoidoista ja kuntoutuksesta. Toiminnan tarkoituksena on rohkaista sairauden keskellä ja antaa uusia voimia sairauden jälkeen. Sylvalla on 1500 jäsentä eri puolella Suomea. (Sylva ry, 2014.)

2 YHDISTYSTOIMINNAN KEHITTÄMINEN JA VAPAAEHTOISUUS

Yhdistystoiminnan kehittäminen on pitkäjänteistä, tietoista toimintaa. Kehittämistoiminta on jotain sellaista konkreettista tekemistä, joka tähtää jonkin tietyn selkeästi määritellyn tavoitteen saavuttamiseen (Toikko & Rantanen 2009, 14). Se rakentuu tyypillisesti useiden eri toimijoiden sitoutumisen ja aktiivisen osallistumisen varassa. Kehittämisessä sovitellaan näkemyksiä ja muodostetaan yhteistä ymmärrystä, jolloin mahdollistetaan toimijoiden aito ja tasavertainen osallistuminen. (mt., 10.) Ennen kaikkea kehittämistoiminta on sosiaalinen prosessi, joka edellyttää aktiivista osallistumista ja vuorovaikutusta (mt., 89).

Kehittäminen tähtää muutokseen ja sillä halutaan päästä tehokkaampaan ja parempaan toimintatapaan kuin aikaisemmin. Kehittämistoiminta voi kohdistua mihin tahansa yhdistyksen toiminnasta yksittäisiin työntekijöihin. (Toikko ym. 2009, 16.) Opinnäytetyön tarkoituksena on saada Sykkyrän jäsenistöä enemmän mukaan toimintaan sekä kerätä hallitukselle tietoa jäsenistön toiveista ja tarpeista. Tässä tapauksessa muutosta toivotaan tapahtuvan jäsenistön aktiivisuudessa, kuten myös Sykkyrän toiminnassa, jotta se olisi mahdollisimman monipuolista, osallistavaa ja antoisaa.

Yhdistystoiminnan suurimpia ongelmia maakunnassa on vapaaehtoistoimijoiden ikääntyminen ja väheneminen. Uusia ja etenkin nuoria toimijoita on vaikea saada mukaan sitovaksi ja kuormittavaksi mielletyn yhdistystoiminnan piiriin. (Pohjois-Karjalan maakuntaliitto 2007, 28.) Sykkyrän hallituksen puheenjohtajan Anneli Sorsan (2014a) mielestä toiminnan jatkuvuuden kannalta olisi tärkeää saada jäsenistöä enemmän osallistettua. Kun ihmisiä on paljon toiminnassa aktiivisesti mukana, on mahdollisuus vaihtuvuudelle, jonka kautta saadaan uusia ideoita ja tuoreita voimavaroja yhdistyksen toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Toimintaan osallistuminen antaisi myös toimijoille itselleen enemmän. (Sorsa 2014a.) Olisikin tärkeää saada houkuteltua uusia toimijoita mukaan Sykkyrän toimintaan.

Sykkyrän toiminta kaipaa muutosta. Vanhojen ja tuttujen toimintatapojen muuttaminen on hankalaa, mutta niitä muuttamalla saadaan yhdistystoiminta säilymään kiinnostavana sekä nuoria ja kiireisiä aikuisia mukaansa vetävänä (Harju 2005, 179). Järjestöorganisaatioiden ja järjestöllisten toimintatapojen uudistamisessa tarvitaan hierarkkisuuden sijaan verkostoitumista, vertikaalisuuden sijaan horisontaalisuutta, paikalleen pysähtymisen sijaan dynaamisuutta, jähmeyden sijaan elastisuutta, vanhakantaisuuden sijaan uudistusmyönteisyyttä, uskalluksen puutteen sijaan luovuutta ja rohkeutta sekä hallinnon sijaan entistä enemmän toimintaa (mt., 178). Sykkyrän toiminnan kehittämisessä on tavoitteena kehittää yhdistyksen toimintatapoja. Toimintatapojen kehittäminen voi suppeimmillaan olla yhden työntekijän työskentelyn kehittämistä, mutta Sykkyrän tapauksessa pyritään laaja-alaisempaan koko organisaation yhteisen toimintatavan selkeyttämiseen (mt., 14.)

Kehittämisprosessissa on viisi tehtävää, jotka ovat perustelu, organisointi, toteutus, arviointi ja tulosten levittäminen. Kehittämistoiminnan toteutuksen kannalta on tärkeää, että tavoite voidaan perustella mahdollisimman konkreettisesti. Tavoite muodostaa lähtökohdan organisoinnille, joka tarkoittaa käytännön toteutuksen suunnittelua ja valmistelua. Toteutus muodostuu ideoinnista ja priorisoinnista, kokeiluista ja mallintamisesta. Toteutuksen yhteydessä voidaan palata jo kehittämistoiminnan perustelun ja organisoimisen yhteydessä nousseeseen ideointiin, mutta sitä voidaan myös laajentaa ja tarkastella uudestaan. Tärkeää on miettiä, miten asetettu tavoite voidaan saavuttaa. Arvioinnissa puntaroidaan kehittämistoiminnan perustelua, organisointia ja toteutusta. Yksinkertaisesti arvioinnin yhteydessä analysoidaan toteutuksen onnistumista ja tavoitteen täyttymistä. Tulosten levittäminen edellyttää usein omaa erillistä prosessiaan, joten se ei välttämättä nivelly varsinainen kehittämisprosessin sisälle. (Toikko & Rantanen 2009, 56–63.)

Sykkyrän kehittämistoiminnassa tavoitteena oli jäsenistön osallistaminen, sillä tällä hetkellä osallistuminen on vähäistä ja hallitus kaipaa uusia tekijöitä ja ideoita toimintaan. Opinnäytetyön tehtävänä tässä kehittämistoiminnassa oli selvittää keinoja osallistamiselle sekä suunnitella ja valmistella käytännön toteutusta. Itse toteutus sekä toiminnan arviointi ja mahdollinen tulosten levittäminen jää Sykkyrän vastuulle.

2.1 Vapaaehtoistoiminta

Pohjois-Karjalan Syöpälapset Sykkyrä ry on vanhempainyhdistys, jonka toiminta perustuu täysin vapaaehtoistyölle. Vapaaehtoisten panos on yhdistykselle tärkeä, sillä ilman vapaaehtoisia, toiminta ei pyörisi.

Vapaaehtoistoimintaan osallistuvat tulevat toimintaan mukaan omasta vapaasta tahdostaan, saavat siitä jotain itselleen ja haluavat vaikuttaa toiminnallaan omaan tai muiden ihmisten elämään ja yhteiskunnallisiin olosuhteisiin. Vapaaehtoistoiminta tukee ihmisten keskinäistä auttamista sekä kansalaisten ja perheiden elämänhallintaa. Se on ihmisten välillä tapahtumaa palkatonta vastavuoroista toimintaa. (Pohjois-Karjalan maakuntaliitto 2007, 15.) Jokainen vapaaehtoinen päättää itse sen, paljonko hän on valmis toimintaan satsaamaan ja käyttämään siihen aikaansa. Toiminta voi olla ainutkertainen tapahtuma tai toistua viikoittain. Vapaaehtoistoiminnalle ei ole minimimäärää sekä sitoutuminen ja toiminnassa mukana pysyminen riippuu siitä, miten toiminnan arvot ja sisältö vastaavat ihmisen arvoja ja tarpeita. (Laatikainen 2010, 22.)

Vapaaehtoistoiminnalla saavutetaan parempaa elämänhallintaa, kansalaisten keskinäistä auttamista ja itsenäistä selviämistä. Käytännössä vapaaehtoistoiminta on varsin laaja-alaista, ja se voi sisältää esimerkiksi toiminnan koordinoitua, vertaistukea, ystäväpalvelua, erilaista kriisiapua, kerho- ja päivätoimintaa. Vapaaehtoistoiminnan merkitys korostuu julkisen sektorin resurssiongelmien lisääntyessä, ja vapaaehtoistoimintaa tuleekin kehittää yhä edelleen. (Honkanen 2004, 93–94.)

Motivaatio on vapaaehtoistoiminnan kivijalka. Henkilökohtainen motivaatio on vapaaehtoistyön toteutumisen ja jatkuvuuden ydinasia. Vapaaehtoistoiminnan ydinpiirteet ja vahvuudet eli vapaaehtoisuus, vapaamuotoisuus, joustavuus ja riippumattomuus ovat kuitenkin samalla riski toiminnan jatkuvuuden kannalta. (Yeung 2005, 83.) Onkin erityisen tärkeää ylläpitää motivaatiota vapaaehtoisten keskuudessa.

Vaikka vapaaehtoistoiminnan lähtökohtana on halu auttaa ja tehdä hyviä tekoja, nykyihmisen on saatava siitä myös jotain itselleen. Pelkkä hyvä mieli ja auttamisesta saatava tyydytys ei riitä kaikille. Se jokin muu voi olla arvostusta, seuraa, mukavaa ajankulua ja yhteenkuuluvuutta johonkin ryhmään. Lisäksi tarvitaan kannustusta, kii-

tosta, mahdollisuutta kouluttautua ja palkitsemista. (Harju 2005, 122.) Henkilökohtaisista hyvinvointia edistetään vapaaehtoistoiminnassa ilon kokemusten, positiivisen mielialan saamisen, rohkeuden tunteen, mielenrauhan, lohdutuksen, tuen saamisen, tyytyväisyyden sekä olon mukavuuden kautta (Yeung 2005, 109).

2.2 Yhdistystoiminta ja osallisuus

Osallisuuden käsite on hankala määritellä, sillä se on niin laaja käsite. Osallisuuden käsite liittyy yhteisöön osallistumiseen ja siinä osallisena olemiseen sekä se tuottaa ihmisille hyvinvointia ja terveyttä, koska osallisuus luo mielekästä merkitystä elämään (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2014). Osallisuus merkitsee myös omakohtaisesta sitoutumisesta nousevaa vaikuttamista asioiden kulkuun ja vastuun ottamista seurauksista. Osallisuus voidaan nähdä syrjäytymisen vastavoimana. (Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys 2014.) Osallisuus on myös vaikuttamista itseään ja ympäristöään koskeviin asioihin. Osallisuuden, osallistumisen, vaikuttamisen ja aktiivisen kansalaisen käsitteet nivoutuvat toisiinsa. Niiden vastinparina näyttäytyy osattomuus ja osallistumattomuus sekä vaikutusmahdollisuuksien puute, vallattomuus ja passiivisuus. (Särkelä 2009, 33.)

Sosiaalinen vahvistaminen on moniammatillista yksilön ja yhteisön hyvinvoinnin, vaikuttamisen ja osallisuuden kokemusten ammatillista ohjaustyötä (Nuorisotutkimus 2010, 1). Sosiaalisessa vahvistamisessa yksilö- ja yhteisötaso kulkevat käsi kädessä. Kun yksilö on hyvinvoiva, hän jaksaa olla myös aktiivinen erilaisten yhteisöjen jäsen ja erilaiset yhteisöt voivat lisätä yksilön hyvinvointia. Sosiaalinen vahvistaminen on myös yksilön ja yhteisön kasvun tukemista. (Lundbom & Herranen 2011, 6.)

Osallisuuden kehittymisellä on viisi erilaista vaihetta. Ensimmäisenä on kohteena olemisen vaihe, jolloin yhteisön roolina on informoida yksilöä. Toinen vaihe on osallistujana olemisen vaihe. Silloin yhteisö konsultoi yksilöä ja kysyy häneltä mielipiteitä. Kolmantena vaiheena on osallistuminen ja vaikuttaminen, jolloin tuotetaan informaatiota. Seuraavassa vaiheessa yksilö osallistuu ja voimaantuu, alkaa tehdä päätöksiä. Osallisuus sekä yksilön ja yhteisön voimaantuminen on viides vaihe, jolloin yksilöt ja

yhteisö toteuttavat toimintaa. (Rouvinen-Wilenius, Aalto-Kallio, Koskinen-Ollonqvist & Nikula 2011, 60.)

Osallisuudella on neljä eri muotoa: tieto-, suunnittelu-, toiminta- ja päätösosallisuus. Tieto-osallisuus on sitä, että ihmisillä on mahdollisuus kaikkeen heitä koskevan tiedon saamiseen sekä oikeus esimerkiksi palveluihin liittyviin tietoihin. Suunnitteluosallisuus on sitä, että ihmiset pääsevät osallistumaan heitä itseään koskevan toiminnan suunnitteluun. Toimintaosallisuus on ihmisten omaa toimintaa ja konkreettista osallistumista erilaisiin tehtäviin elinympäristössään. Päätösosallisuudessa ihmisillä on mahdollisuus osallistua häntä itseään koskeviin päätöksiin. (Rouvinen-Wilenius, Aalto-Kallio, Koskinen-Ollonqvist & Nikula 2011, 51–52.) Sykkärässä jäsenistöllä on mahdollisuus osallistua melkein kaikkiin näihin osallisuuden muotoihin, paitsi päätösosallisuuteen voi osallistua vain, jos on hallituksen jäsen.

Sykkyrässä jäsenistön osallisuus ja osallistuminen eivät ole kovinkaan monipuolisia, vaikka siihen olisi tarjolla erilaisia mahdollisuuksia. Suurin osa jäsenistöstä ottaa Sykkyrältä vain heidän tarjoamansa palvelut ja osallistuu tapahtumiin vain kävijän roolissa. Onhan sekin tietynlaista osallisuutta, mutta ideoijia, organisoijia ja toteuttajia tarvittaisiin enemmän. Sykkyrässä toimii kuusi aktiivisempaa jäsentä, jotka muodostavat Sykkyrän hallituksen. Yhdistyksen jäsenistö on enemmän passiivisia kuin aktiivisia osallistujia.

Aktiivinen osallisuus on sitä, kun ihminen alkaa toimia, osallistua ja vaikuttaa erilaisissa yhteisöissä ja yhteiskunnassa. Yhteisölliseen ja yhteiskunnalliseen osallistumiseen on monia tapoja. Yhdistyksen jäsenyys, vapaaehtoistyö, harrastuksiin osallistuminen, seurakunnallinen toiminta sekä ammattiyhdistys- ja poliittinen toiminta ovat esimerkkejä aktiivisesta osallisuudesta. Aktiivinen osallistuja voi olla aktiivinen henkisesti, kulttuurisesti, aatteellisesti, toiminnallisesti, yhteiskunnallisesti ja poliittisesti. (Harju 2013, 1.) Passiivinen osallisuus on puolestaan sitä, että ollaan osallisia johonkin yhteisöön tekemättä sen eteen mitään konkreettista.

Jäsenistön osallisuuden edistämiseksi yhdistyksessä tulisi rohkaista yksilöitä ottamaan omat voimavaransa käyttöön, pitämään yksilöä asiantuntijana ja yhdessä toi-

mijana, tarjota vaikuttamisen mahdollisuuksia sekä luoda osallisuuden edellytyksiä. (Rouvinen-Wilenius, Aalto-Kallio, Koskinen-Ollonqvist & Nikula 2011, 68–70.)

2.3 Yhteisöllisyys yhdistystoiminnassa

Harjun (2005) mukaan yhteisöön kuuluminen on yksi ihmisenä olemisen keskeisimmistä tarpeista. Ihminen on sosiaalinen olento, joka kehittyy ja voi elää vain suhteessa toisiin ihmisiin. Vaikka yhteisöllisyys on ihmisen perustarve, yhteisöä ei synny vain satunnaisesta joukosta ihmisiä. Ihmisryhmä on yhteisö vasta, kun se on integroitunut, kasvanut yhteisöksi. Ihmiset eivät vain toimi yhdessä vaan myös kokevat kuuluvansa yhteen. (Harju 2005, 72.)

Järjestötoiminta rakentaa ja pitää yllä yhteisöllisyyttä ja antaa osallistumisen mahdollisuuksia kansalaisille. Kansalaisjärjestötoiminta antaa kansalaisille vaikuttamismahdollisuuksia ja edistää demokratian toteutumista. Järjestötoiminta edistää kansalaisten sosiaalista ja terveydellistä hyvinvointia. (Pohjois-Karjalan maakuntaliitto 2007, 25.)

Jokaisella yhteisöllä on omat päämäärät, tavoitteet, arvot ja normit. Yhteisöllisyys on ennen kaikkea mahdollisuus ja voimavara, mutta siihen liittyy myös luottamus, yhteenkuuluvuuden tunne ja osallisuus. Yhteisössä on tärkeää kuunnella toisia ja ilmenneet ongelmat on tärkeää ratkoa yhdessä. Yhteisöllisyys on myös kokemuksellinen asia: yhteisöllisyyttä on se, että kokee olevansa osallinen ja kokee voivansa vaikuttaa. Yhteisöllisyys rakentuu yhteisön jäsenten välisissä suhteissa ja vuorovaikutuksessa. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2014.)

Jokaisen yhdistyksen toiminnassa yhteisöllisyys on toiminnan toimivuuden kannalta tärkeää, varsinkin Sykkyrän tapauksessa, kun yhdistys on perustettu niin vaikeaan aiheeseen, kuin syöpä, takia. Sykkyrän tarjoamat palvelut luovat yhteisöllisyyden ja yhteenkuuluvuuden tunteita sekä antavat vertaistukea, jolloin asioita on helpompi käsitellä.

Vertaistuki on vastavuoroista kokemusten vaihtoa samassa elämäntilanteessa olevien ihmisten kanssa, jonka avulla ihminen voi löytää ja tunnistaa omat voimavaransa ja vahvuutensa sekä ottaa vastuun omasta elämästään (Terveystieteiden tutkimuskeskus 2014). Vertaistuki on tuen tarvitsijalle hyvä mahdollisuus, ja se on viime aikoina tullut monille ihmisille tutuksi tiedotusvälineiden kautta. Tiedotusvälineet ovat toiminnallaan edesauttaneet vertaistuen lisääntymistä ja monimuotoistumista sekä antaneet kasvot useammalle sairaudelle, vammalle tai muulle elämänmuutoksen tilanteelle, jossa vertaisen tuki on tarpeen. (Mikkonen 2011, 205.)

3 OPINNÄYTETYÖPROSESSI

Opinnäytetyöprosessi alkoi alkuvuodesta 2014, jolloin olin yhteydessä Pohjois-Karjalan Syöpäläiset Sykkyrä Ry:n työntekijä Sini-Vuokko Mertojokeen. Kerroituani hänelle hieman ideoistani, otin hänen ohjeestaan yhteyttä Sykkyrän puheenjohtajaan, Anneli Sorsaan. Kävin yhdessä Sykkyrän hallituksen kokouksessa sekä pidimme yhden palaverin Annelin sekä ohjaavan opettajan kanssa. Palavereiden avulla selvisi se, mitä käyn opinnäytetyönäni tekemään.

Opinnäytteen tarve nousi aluksi esille vain siksi, että minulle saataisiin aihe opinnäytetyölleni. Opinnäytetyön tekemisestä ei olisi haittaa yhdistyksen toiminnalle, päinvastoin. Kuitenkin keskusteltuani tilaajan kanssa, osallistamisen tarve nousi esille, mutta hallituksen jäsenet eivät vain olleet tajunneet ottaa asiaa aikaisemmin puheeksi. Osallistamisen tarve nousi esille sen vuoksi, ettei Sykkyrän jäsenistö, hallitustalukseen ottamatta, osallistu paljoakaan yhdistyksen toimintaan suunnittelun ja järjestämisen näkökulmasta.

3.1 Aineiston hankinta

Koska opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää Sykkyrän jäsenistön mielipiteitä ja toiveita koskien yhdistyksen nykyistä ja tulevaa toimintaa, sekä löytää toiminta-ajatuksia toiminnan kehittämiseksi, muodostui siitä kolme pääkysymystä:

Mitä mieltä Sykkyrän jäsenistö on yhdistyksen nykyisestä toiminnasta?

Millaista yhdistyksen toiminnan tulisi jatkossa olla?

Kuinka yhdistyksen toimintaa tulisi konkreettisesti kehittää?

Nämä työssä olennaiset kysymykset loivat selvitykselle pohjan, jonka kautta selvitettiin jäsenistön toiveita ja mielipiteitä. Lisäksi tuli selvittää kuinka Sykkyrän toimintaa tulisi konkreettisesti kehittää, jotta mahdollisia epäkohtia saataisiin korjattua. Myös hallituksen mielipiteet ja ajatukset tuli ottaa selvityksessä huomioon. Kyselyissä ja haastatteluissa ei suoranaisesti käytetty näitä kysymyksiä, mutta niiden avulla muotoutui kyselylomakkeet ja haastattelurunko, joiden vastauksista löytyi kehittämisen kohteita ja paikkoja.

Opinnäytetyötä varten kerättiin kolme erilaista aineistoa. Ensimmäinen aineisto on kerätty Powerpark-retken palautteenkeruun yhteydessä. Palaute kerättiin retkestä kaikilta osallistujilta, mutta aikuisten lomakkeeseen oli liitettynä muutama kysymys, joiden avulla selvitettiin heidän kiinnostuneisuuttaan erilaisten tapahtumien suunnittelun ja toteuttamisen suhteen. Vastaaajia informoitiin ennen lomakkeiden jakoa mistä opinnäytetyössä on kysymys sekä siitä, miksi heidän vastauksensa ovat tärkeitä ja minkälaiseen käyttöön ne tulevat. Lomakkeen täytti 18 aikuista ja 22 lasta/nuorta.

Toinen aineisto kerättiin lähettämällä Sykkyrän jäsenistölle Webropol-kysely (Liite 2: Webropol-kysely), jossa selvitettiin jäsenistön mielipiteitä nykyisestä toiminnasta, toiveita koskien tulevaa toimintaa sekä osallistumishalukkuutta toiminnan toteuttamiseen. Kyselyn alussa oli lyhyt saatekirje, jossa kerrottiin opinnäytetyöstä sekä kyselyn tarkoituksesta ja mihin mennessä kyselyyn tulee vastata. Vastaaajille tehtiin selväksi, että kyselyyn vastaaminen on vapaaehtoista, mutta vastaukset ovat tärkeitä yhdistyksen toiminnan kehittämisen kannalta. Kysely lähetettiin 1.10.2014 ja vastausaikaa oli 12.10.2014 asti. Muutamia päiviä ennen vastausajan loppumista lähetettiin muistutusviestin niille, jotka eivät olleet vielä vastanneet kyselyyn, koska vastauksia ei ollut vielä tarpeeksi. Lopulta päädyttiin vielä laittamaan toinen muistutusviesti sekä pidentämään vastausaikaa muutamalla päivällä, jotta saatiin tarpeeksi vastauk-

sia kattavaa aineistoa varten. Kysely lähetettiin 44 jäsenperheelle, joista lopulta 22 vastasi kyselyyn.

Kyselylomakkeissa oli sekä monivalinta- ja vaihtoehtokysymyksiä että avoimia kysymyksiä. Monivalinta- ja vaihtoehtokysymyksissä kysyttiin myös perusteluita vastauksille. Molemmissa kyselyissä oli myös mielipidekysymys, jossa oli käytössä Likertin asteikko. Powerpark-retken palauteosiossa ääripäinä oli *erittäin epäonnistunut* ja *erittäin onnistunut*. Webropol-kyselyssä toisena ääripäänä oli *täysin eri mieltä* ja toisena *täysin samaa mieltä*.

Hallituksen haastattelut kerättiin kahdella eri tavalla. Sykkyrän puheenjohtaja haastateltiin kasvotusten ja muille hallituksen jäsenille laitettiin haastattelu sähköpostilla, sillä sopivaa aikaa ei löytynyt yhteiselle haastattelulle. Sähköpostihaastattelut lähetettiin maanantaina 3.11.2014 ja vastaus aikaa oli saman viikon perjantaihin asti. Sähköpostihaastatteluun vastasi kolme viidestä hallituksen jäsenestä. Puheenjohtajan haastattelu tapahtui keskiviikkona 5.11.2014.

Haastattelu on yksi käytetyimmistä tiedonkeruumenetelmistä kehittämistyössä. Haastatteluilla saadaan nopeasti kerättyä syvällistäkin tietoa kehittämisen kohteesta sekä se on hyvä valinta silloin, kun halutaan korostaa yksilöä, jolla on mahdollisuus tuoda esille itseään koskevia asioita mahdollisimman vapaasti. (Ojasalo, Moilanen & Rita-lahti 2009, 95.) Hallituksen haastattelurunko (Liite 3: Hallituksen haastattelu) oli strukturoitu, sillä kysymykset oli muotoiltu valmiiksi ja ne esitettiin ennalta määrättyssä järjestyksessä (mt., 97). Vaikka hallituksen puheenjohtajan haastattelussa käytettiin samaa haastattelurunkoa, haastattelu oli puolistrukturoitu, koska se pystyttiin toteuttamaan kasvotusten. Puolistrukturoidussa haastattelussa kysymykset on laadittu ennakoon, niiden järjestys voi vaihdella ja haastattelun kuluessa voidaan kysyä mieleen tulevia kysymyksiä (mt., 97).

3.2 Aineiston analyysi

Aineiston analysoiminen alkoi Powerpark-retken palautteiden ja kyselyvastausten koostamisella yhteen tiedostoon, jossa aina tietyn kysymyksen kaikkien vastaajien

vastaukset on koottuna kysymyksen alle. Webropol-kyselyä ei tarvinnut erikseen koostaa, sillä ohjelma teki sen automaattisesti. Webropol-kyselyn avoimet vastaukset kerättiin kuitenkin yhteen tiedostoon, jossa jokaisen kysymyksen vastaukset olivat selkeästi erikseen.

Powerpark-retken ja Webropol-kyselyn vastauksista tuli yksi aineisto, joka loi pohjan hallituksen haastattelulle. Haastattelussa oli koottuna kyselyissä esille nousseita ideoita ja kehittämisen paikkoja sekä kysymyksiä, kuinka näitä esille nousseita asioita otettaisiin huomioon ja miten niihin voitaisiin vaikuttaa. Haastattelu lähetettiin hallituksen jäsenille sähköpostilla ja puheenjohtajalle haastattelupohja laitettiin ennen haastattelua, jotta hän voisi valmistautua ja tutustua siihen etukäteen.

Hallituksen puheenjohtajan haastattelu kesti noin 20 minuuttia. Vaikka haastattelun puhtaaksikirjoittaminen eli litterointi ei ole ehdoton vaatimus, toi se analyysille luotettavuutta ja selkeyttä sekä sitä oli helpompi ja yksinkertaisempi käsitellä. Litteroinnin tarkkuudesta ei ole selkeitä ohjeita, mutta tarkkuus riippuu tutkimustehtävästä eli jos itse keskustelun analysointi ei ole keskeisessä roolissa, voi tutkija itse päättää miten tarkasti haastattelun litteroi (Hirsjärvi & Hurme 2001, 139–140). Puheenjohtajan haastattelu litteroitiin sanasta sanaan, jotta lainauksien käyttäminen opinnäytetyössä olisi helpompaa ja sujuvampaa. Keskustelun poiketessa aiheesta tai haastattelijan itse puhuessa litterointi ei ollut niin tarkkaa.

Lopuksi kaikki aineistot käsiteltiin ensin omina kokonaisuuksinaan, jonka jälkeen vastaukset tulostettiin ja ”leikkaa, liimaa, askartele” ajatuksella vastaukset koottiin eri teemojen ja kysymysten alle. Teemoja olivat nykyisyys, tulevaisuus, oman osaamisen jakaminen sekä kehittäminen. Lopullinen aineiston analyysi koottiin samaan tiedostoon, jossa jokaisen teeman ja kysymyksen alla oli siihen liittyvät pääkohdat. Aineistoa analysoitaessa avoimet vastaukset olivat ensisijaisen tärkeitä, sillä niistä saatu tieto palveli parhaiten yhdistyksen toiminnan kehittämistä. Powerpark-retken palautteet käsiteltiin omana aineistonaan, sillä siitä saadut tulokset eivät suoranaisesti liittyneet opinnäytetyön aiheeseen.

4 TULOKSET JA NIIDEN TARKASTELU

Tuloksia käsitellään teemoittain, joita ovat tyytyväisyys nykyiseen toimintaan, mielipiteitä koskien tulevaa toimintaa, innokkuus osallistua toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä kuinka Sykkyrän toimintaa tulisi kehittää. Lisäksi tuloksiin on kootuna Powerpark-retkestä saatu palaute, joka on myös tärkeä yhdistyksen toiminnan kannalta.

Tyytyväisyys nykyiseen toimintaan

Ensimmäisenä lähdettiin selvittämään jäsenistön sekä hallituksen mielipiteitä yhdistyksen nykyisestä toiminnasta. Nykytilannetta mietittäessä oli myös hallitukselta olennaista kysyä, mitä toiminnassa olisi voitu tehdä toisin.

Jäsenistön vastauksissa nousi yleiseksi mielipiteeksi se, että yhdistyksen toiminta on arvokasta, monipuolista ja hyvää. Kyselyissä kävi ilmi yhdistyksen tärkeys sekä ympärivuotisen yhteisen toiminnan merkitys.

”Monipuolista ja aktiivista on toiminta ollut”

”Yhdistys tuo aktiviteettia perheemme elämään”

”Yhdistyksen virkistystoiminta on laadukasta ja hyvää”

”Tuki on aina tarpeen ja sitä saa”

”Ihmisläheistä, aitoa, lämmintä toimintaa”

Viestintään ja tiedotukseen liittyvissä kysymyksissä käsiteltiin seuraavia osa-alueita: viestintäkanavat, tiedon löytäminen ja saaminen, yhteydenpito sekä palautteenanto. Näiden asioiden toimivuutta arvioitiin asteikolla 1-5 (1=täysin eri mieltä, 2=eri mieltä, 3=emme osaa sanoa, 4= samaa mieltä, 5=täysin samaa mieltä). Suurin osa vastaajista arvioi viestinnän ja tiedotuksen osa-alueita arvosanoilla 4 tai 5. Muutamissa kohdissa oli vastauksena ”emme osaa sanoa”. Joissakin vastauksissa nousi esille

kehittämisenkohtia (arvosana 2). Kehittämistä olisi käytetyissä viestintäkanavissa, sillä nykyiset kanavat eivät tavoita kaikkia niin helposti ja nopeasti.

”Tiedot tulleet riittävän hyvin ja ajoissa.”

”Perheemme tavoittaa parhaiten toimintasuunnitelman yms. osalta perinteisellä postilla. Sähköpostitse tulevat infot yms. luetaan yleensä meillä liian myöhään. Tai sitten pitäisi tulla puhelimeen joku muistutusviesti, että katso sähköpostisi.”

”Jotenkin ei tule sitä tilaisuutta kertoa, mitä mielteitä itsellä ehkä on.”

Hallituksen haastatteluissa toimijat olivat kaikki sitä mieltä, että toiminta on ollut hyvää ja toimivaa, mutta uusia perheitä ja tekijöitä tarvittaisiin enemmän. Myös hallitukseen toivottaisiin uusia ihmisiä. Hallituksen jäsenet eivät ole löytäneet niitä keinoja, joilla uusia toimijoita ja jäsenistöä saataisiin houkuteltua enemmän mukaan.

”Sääntöjen puitteissa on toimittu mutta tietysti resurssit on niukat kun ei ole palkattua työvoimaa ja kaikki tehdään niitten vanhempien voimin joilla sitä innostusta riittää. Sanosin että vastauksena on ollut onnistunutta.”
Puheenjohtaja.

”Toimintaa ollut tarjolla paljon, epäonnistuttu jäsenten mukaan saamisessa.” Hallituksen jäsen 1.

Mielipiteitä tulevasta toiminnasta

Jäsenistön vastauksissa kävi ilmi, että toiminnan toivottaisiin kohdistuvan enemmän koko perheelle sekä vanhemmille. Yhdessä vastauksessa tuli myös esiin se, että Sykkyrän toiminta keskittyy lähinnä vain pienten lasten toimintaan, joten toiminnan monipuolistamista toivotaan jatkossa, etenkin nuorille kaivattiin lisää toimintaa. Jäsenistön vastauksista nousi esille paljon ideoita tulevalle toiminnalle:

- Laulaminen / tanssiminen, temppurata päivä, ratsastus
- Monenlaisetkin harrasteet ja aiheet kiinnostavat, mutta kun emme ole olleet mukana toiminnassa, emme tiedä, mitä aiheita perheiden/lasten kokoontumisissa on jo käsitelty.
- Syöpähoidoista. Kokeellisista hoidoista. (luentoja)

- Retriitin tyyppinen viikonloppu, jossa lepoa, hyvää ruokaa, jutustelua ja hiljentymistä sitä kaipaaville.
- Kuolleen lapsen sisaruksille joku oma
- Henkiseen jaksamiseen liittyvät teematilaisuudet/luennot, parisuhdeteematilaisuudet

Hallituksen haastatteluissa kävi ilmi, ettei heidän mielestään toimintaa tarvitse kovin paljoa jatkossa muuttaa. Uusien perheiden ja toimijoiden mukaan saaminen oli ainoa asia, mitä tulisi heidän mielestään kehittää.

”No varmaan hyvin paljon samanlaista kun tänäkin päivänä. Varmaan se peruskonsepti on aika niinku hyvä.” Puheenjohtaja.

”Niin kuin tähänkin asti, lisättynä toteuttamiskelpoisilla uusilla ideoilla.” Hallituksen jäsen 2.

”Talkoohengessä ajankäyttö on rajallista, joten itse en pysty parempaan” Hallituksen jäsen 3.

Puheenjohtajan haastattelussa nousi esiin vertaistuki sekä aikomus kiinnittää siihen enemmän huomiota jatkossa. Myös jäsenistön kyselyissä nousi esiin niitä, jotka voisivat mahdollisesti toimia tukihenkilöinä ja antaa vertaistukea.

”Siihen vertaistukeen me tullaan jatkossa kiinnittämään enemmän huomiota ja nyt ku me ollaan menossa parin viikon päästä niin tonne Helsinkiin valtakunnallisille neuvottelupäiville niin myöskin meidän helsinkiläinen valtakunnan organisaatio sylvä on kiinnittänyt tähän vertaistuen järjestämiseen huomiota ja me tullaan paljon keskustelemaan sen viikonlopun aikana siitä et me saadaan sieltä paljon eväitä ensinnäkin niiden tukiperheiden kouluttamiseen ja sitten tuota myöskin eväitä siihen miten sitten näitä tuen tarvitsijoita yhdistetään näihin tukihenkilöihin.” Puheenjohtaja.

Innokkuus osallistua toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen

Selvittäessä jäsenistön kiinnostusta osallistua ja vaikuttaa enemmän toimintaan, suurin osa vastaajista ei ollut kiinnostunut osallistumaan enempää, mitä tällä hetkellä osallistuu. Yleisimpiä syitä tälle olivat ajan puute, pitkät välimatkat, voimavarojen riittämättömyys sekä tyytyväisyys nykyiseen toimintaan, jolloin he eivät koe tarvetta

osallistua. Muutamalla vastaajalla oli kuitenkin kiinnostusta ja he nostivat esille seuraavia keinoja, miten voisivat osallistua:

- tukihenkilötoiminta/vertaistuki/ystävänapu
- lintu- ja luontoretkien opastaminen
- puutarha-asiat
- Kataja ry:n Rikasta minua – vertaisohjaajakoulutus
- eräopastaidot
- kiipeilyharrastustaidot
- varainhankinta
- talkoohenkinen toiminta

Sykkyrän hallituksen jäsenet toivoivat jäsenistöltä aktiivisempaa osallistumista ja uusien toimijoiden löytymistä. He eivät kuitenkaan ole löytäneet keinoja tähän ja ovat kokeneet sen tähän mennessä hankalaksi.

”Kannatan lämpimästi hallituksen jäsenten vaihtumista; uudet jäsenet tuovat uusia ideoita ja jaksavat paremmin” Hallituksen jäsen 1.

”Muistuttaisin vielä, että monet toimivat hallituksessa oman työnsä ohella ja tekevät suunnittelu/järjestämistyötä ihan omalla ajalla toivomatta muuta palkkaa, kuin että ihmiset osallistuisivat enemmän tilaisuuksiin.” Hallituksen jäsen 1.

Sykkyrän toiminnan kehittäminen

Jäsenistölle teetetyissä kyselyissä sekä hallituksen haastatteluissa nousi esiin erilaisia kehittämisen kohtia. Selvityksissä kävi ilmi, että Sykkyrän hallitus toivoisi jäsenistöltä enemmän osallistumista toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Kävi myös ilmi, että jäsenistöstä löytyisi innokkaita tekijöitä, mutta nämä ajatukset eivät ole kohdanneet toisiaan. Näin ollen, kehitettävää olisi hallituksen ja jäsenistön välisessä kommunikoinnissa ja avoimuudessa.

”Jotenkin ei tule sitä tilaisuutta kertoa, mitä mielteitä itsellä ehkä on. Eikä hallitukseen ilmaise kovin selkeästi tarvetta osallistumiselle. Nyt tiede-

tään, että ihmisiä toivotaan aktiivisemmin mukaan, mutta jotenkin on vaikea tarttua siihen, että miten toimintaan pääsisi mukaan muutenkin kuin ottavana osapuolena.”

”Joka ikinen tilaisuus on mahdollisuus vaikuttaa. Siellä voi ottaa meitä hihasta kiinni, meille voi lähettää viestejä sähköpostitse, puhelimitse, meille voi soittaa. Kaikki on mahdollista mutta se on tietysti sitten niistä ihmisistä kiinni miten paljon ne sit näitä väyliä käyttää.” Puheenjohtaja.

”Tiedotettu on kaikista tapahtumista s-postilla ja kerran vuodessa kirjeellä.” Hallituksen jäsen 2.

Viestintään ja tiedotukseen liittyviä kehittämiskohtia käytiin jo läpi *Tyytyväisyys nykyiseen toimintaan* – osiossa. Uusia viestintäkanavia tarvittaisiin jäsenistön tavoittamiseen sekä mielipiteiden ja ajatusten esilletuomiseen.

Sykkyrä toiminta kohdistuu enimmäkseen lapsille ja kyselyissä tulikin ilmi, että myös nuorille toivottaisiin lisää aktiviteetteja. Hallituksen puheenjohtajakin on sen tiedostanut, mutta tällaiselle toiminnalle ei ole löydetty tekijää.

”Keskittyy lähinnä pienten lasten toimintaan”

”Se että keskittyy lähinnä pienten lasten toimintaan niin totta kai kun se on se valtavirta niin me ollaan tunnistettu tää teini-ikäisten toiminnan puuttuminen” Puheenjohtaja.

Muutamassa vastauksessa nousi esille myös sana ”sisäpiiri”. Osa vastaajista on kokenut, että on jokin toiminnan sisäpiiri, johon muut eivät pääse. Tämäkin saattaa vetottaa osallistujia, koska he kokevat olevansa ulkopuolisia. Tätä kannattaisi hallituksessa pohtia, sillä toiminnan kannalta olisi hyvä, etteivät ihmiset tunne itseään ulkopuolisiksi.

”Lähetin taannoin esim. vanhempien kahvitteluista kutsun sähköpostillistalla oleville, että meille voi aina tulla kokoontumaan, kun yhteinen aika löytyy. Jossain vaiheessa oli ilmeisesti pula kokoontumispaikoista. Mutta en saanut yhtään yhteydenottoa asiasta sen jälkeen. Tuli jotenkin sellainen olo, että on jokin toiminnan sisäpiiri, johon eivät muut pääse.”

”Toivottavasti ei mene liikaa pienen sisäpiirin jutuksi”

Powerpark-retken palaute

Retki vastasi kaikkien palautteeseen vastanneiden odotuksia. Palautelomakkeen retkestä (Liite 1: Powerpark-retken palautelomake) täytti 18 aikuista sekä 22 lasta ja nuorta.

Retken eri osa-alueita arvioiva kysymys antoi seuraavia tuloksia. Osa-alueita arvioitiin arvosanoilla 1-5 (1=erittäin epäonnistunut, 2=epäonnistunut, 3=en osaa sanoa, 4= onnistunut, 5=erittäin onnistunut). Retkestä tiedottaminen oli 22 vastaajan mielestä erittäin onnistunutta, 13 mielestä onnistunutta ja viisi ei osannut sanoa. Ohjelma oli 33 mielestä erittäin onnistunutta ja seitsemän mielestä onnistunutta. Aikataulutus oli 30 mielestä erittäin onnistunutta, seitsemän mielestä onnistunutta, yhden mielestä epäonnistunutta ja kaksi ei osannut sanoa. Majoitus arvioitiin seuraavasti: 33 erittäin onnistunutta arviota, kuusi onnistunutta arviota ja yksi epäonnistunut arvio. Ruokailu oli 32 mielestä erittäin onnistunut, neljän mielestä onnistunut ja neljä ei osannut sanoa. Palautelomakkeen lopussa oli avoin kysymys, johon tuli seuraavia palautteita:

”Oikein onnistunut reissu, kiitos!”

”Kokonaisuus oli hyvä ja mukava reissu. ruokailu toimi ja muutenkin ok. Reissun tiedottamiseen olisin kaivannut aktiivisuutta, tuntui ettei ollu varmaa lähdön suhteen, kun ei saanut infoa/vastausta onko viestit tulleet perille”

”Mukava reissu! Pikkulapsiperheet tällaisessa majoituksessa alakertaan. Huone oli kuuma nukkua. muuten hyvä majoitus. Illallisella olisi voinut olla lasten menu erikseen. Aikuisille ruoka maistui.”

”Olisi voinut olla vähän enempi aikaa huvipuistossa. Muu oli täydellistä!”

”Tosi kiva! Bussimatka vaan aika pitkä... Mutta huippuu ku käytii power parkis ku ei ollu enne käyty!”

”Oli hauskaa käydä huvipuistossa ja kokeilla kaikkia laitteita, ruuat ja majoitus kävivät ja seura oli hyvä kuten aina”

”Mukava reissu kaikkine oheispalveluineen... Ilmakin suosi meitä. Kiitos!”

Kaiken kaikkiaan retki oli kaikkien mielestä onnistunut. Negatiivista palautetta tuli liittyen perheiden sijoittelusta hotellihuoneisiin, hotellihuoneiden kuumuudesta ja ilmas-

toinnista, lasten menun puuttumisesta illallisella sekä matkareitin valinnasta ja pysähtymispaikoista. Hotellihuoneisiin ja illalliseen liittyviin ongelmiin olisi pitänyt kiinnittää huomiota retkeä suunniteltaessa, mutta ei niihin varmaan kovin paljoa olisi voinut vaikuttaa. Matkareitin päätti linja-auton kuljettaja, joka ammattilaisena tietää varmasti parhaiten mistä kannattaa ajaa. Yhdessä palautteessa oli toiveena pysähdystä Tuurin kyläkaupassa paluumatkalla, mutta se olisi pitkittänyt kotiinpaluuta useamman tunnin, mikä olisi varmasti ollut haitaksi perheille, joissa oli pieniä lapsia.

4.1 Tulosten yhteenveto

Sykkyrän toimintaan ollaan kaiken kaikkiaan erittäin tyytyväisiä ja tulevaisuutta ajatellen esiin nousi paljon ideoita ja toiveita. Innokkaitakin tekijöitä olisi. Tulosten yhteenvedossa esiin nousi kaksi kehittämisen paikkaa, jotka tarvitsisivat eniten huomiota Sykkyrän toiminnassa.

Hallituksen ja jäsenistön välisessä kommunikoinnissa, vuorovaikutuksessa ja viestinnässä on parantamisen varaa. Yksinkertaistettuna vuorovaikutus on sitä, että joku ilmaisee ajatuksensa sanoman muodossa. Toinen tai toiset vastaanottavat sen, tekevät oman tulkintansa sisällöstä ja reagoivat takaisin. (Työterveyslaitos, 2014.) Vuorovaikutuksen vastavuoroisuus on tärkeää ja sen onnistumiseen vaikuttaa motivaatio luoda jotain uutta ja vaikuttaa tekemisellään toiminnan kulkuun (Liski 2013, 49–50). Kyselyissä ja haastatteluissa kävi ilmi, että hallituksella ja jäsenistöllä on hieman eri näkemykset yhdistyksen toiminnasta. Avoimuuteen ja keskusteluun panostamisella saataisiin aikaan hyvää vuorovaikutusta, mikä hyödyttäisi kaikkia osapuolia.

Uusien toimijoiden innostamiseen, motivointiin ja sitouttamiseen tulisi kehittää uudenlaisia tapoja ja muotoja. Vapaaehtoisten tukeminen on vapaaehtoistoiminnan perusedellytyksiä. Rekrytointi onnistuu silloin, kun organisoivan tahon sekä yksilön tarpeet ja odotukset kohtaavat. Innostumaan vapaaehtoiset saadaan monipuolisen vapaaehtoistoiminnan tarjonnan avulla. Vapaaehtoisten sitouttamisessa toimintaan on tärkeää tarjota vapaaehtoisille itselleen mahdollisuus osallistua toiminnan suunnitteluun ja päätöksentekoon. Vapaaehtoisille tulisi tarjota tilaisuus oppia uutta, ja myös tundesiteen muodostuminen toimintaan on hyväksi. Toiminnan tulee olla vapaamuotois-

ta, ja vapaata yhdessäoloa vapaaehtoisten kesken tulisi tukea. (Nylund & Yeung 2005, 31–33.)

Vapaaehtoisten mukaan saamiseen tarvitaan innostamista. Innostaminen herättää ihmisten tietoisuutta, organisoi toimintaa ja saa ihmiset liikkeelle. Innostaminen suuntautuu sosiaalisen kommunikaation edistämiseen ja ihmisten välisen vuorovaikutuksen lisäämiseen. Innostamisen tavoitteena on, että ihmiset tulevat tietoisiksi historiallisesta roolistaan yhteisössään, yhteiskunnassa ja maailmassa. Sen tarkoituksena on myös saada ihmiset huomaamaan, miten heidän toimintansa omassa arjessaan ja lähiyhteisössään liittyy laajempaan yhteisölliseen ja yhteiskunnalliseen toimintaan. Innostaminen luo sellaisia osallistumisen prosesseja, joiden avulla ihmiset kasvavat aktiivisiksi toimijoiksi yhteisössään. (Kurki 2000, 19–20.) Innostaminen on sellaista sosiaalista toimintaa, jonka avulla pyritään sosiaalisen liikkeen aikaansaamiseen ja sosiaalisen muutoksen luomiseen ja vahvistamiseen. Innostaminen koostuu sellaisista sosiaalisista käytännöistä, jotka saavat aikaan aloitteellisuutta, osallistumista sekä toiminnan ja sen merkityksen pohdinnan vuorovaikutusta. (mt., 24–26.) Sykkyrä tarvitsee jäsenistönsä osallistamiseen ja aktivoimiseen innostajaa, jonka avulla yhdistyksen toiminta alkaa osallisuuden kohdalta pikkuhiljaa kehittyä.

4.2 Tulosten luotettavuus ja yleistettävyyys

Kehittämistoiminnassa luotettavuus tarkoittaa ennen kaikkea käyttökelpoisuutta. Ei riitä, että kehittämistoiminnan yhteydessä tuotettu tieto on todenmukaista, vaan sen tulee olla hyödyllistä. Sitoutumattomuus heikentää kehittämistoiminnan aineistojen, menetelmien ja tulosten luotettavuutta. (Toikko & Rantanen 2009, 121–124.)

Opinnäytetyön avulla saatu tieto on kyllä todenmukaista ja luotettavaa siinä suhteessa, että jäsenistön vastauksia kyselyihin saatiin aika kattavasti. Hallituksen sähköpostihaastatteluiden vastauksissa mielipiteitä ja ajatuksia oli kirjoitettu todella vähän. Palautetta hallitukselta tuli melko vaikeista kysymyksistä, mikä varmasti vaikutti vastausten kattavuuteen. Tähän taas varmasti vaikuttivat tavat, joilla mielipiteitä kysyttiin. Luotettavuuden kannalta olisi ollut parempi, että kaikki hallituksen jäsenet olisi saatu haastateltua kasvotusten, jolloin mielipiteitä olisi saatu varmasti paljon enemmän.

On vaikea sanoa, onko opinnäytetyön avulla tuotettu tieto hyödyllistä, sillä tuntemukset opinnäytetyön tarpeellisuudesta ovat olleet hieman ristiriitaisia. Oikeastaan tuotettu tieto on itsessään hyödyllistä Sykkyrän toiminnan kannalta, kysymyksenä on se, että tullaanko tuotettua tietoa käyttämään hyödyksi yhdistyksen toimintaa kehitettäessä.

Kerätyn aineiston ja niistä tehtyjen johtopäätösten pohjalta tulokset voidaan yleistää täysin koskemaan vain Sykkyrän toimintaa. Aineiston keruu on suoritettu vain Sykkyrän hallituksen ja jäsenistön joukosta sekä kysytyt kysymykset on tehty liittyen ainoastaan Sykkyrän toimintaan. Tuloksia ei voi tällöin yleistää muihin yhdistyksiin, ei edes syöpäyhdistyksiin.

Tuloksissa on kuitenkin havaittavissa yleisesti syöpäyhdistystoimintaan liittyviä piirteitä, esimerkiksi miksi työtä tehdään sekä millaisia haasteita ja mahdollisuuksia työllä on. Tuloksia voi myös jossain määrin yleistää muuhunkin yhdistystoimintaan.

Lisäksi yleistettävyyteen vaikuttaa se, millä tavoin toimintaa toteutetaan. Se, että kuinka paljon resursseja ja työntekijöitä on käytettävissä, kuinka motivoituneita työntekijät ovat, miten paljon yhdistyksellä on jäseniä sekä ovatko jäsenet aktiivisia vai passiivisia, vaikuttaa olennaisesti siihen, etteivät tulokset ole yleistettävissä kaikkeen syöpä-/ yhdistystoimintaan.

5 PROSESSIN ARVIOINTI JA KEHITTÄMISEHDOTUKSIA

Opinnäytetyön aihe vaihtui muutaman kerran jo ennen aloitusta. Se muokkautui jopa viime metreillä, kun kehittämissuunnitelman teko jäi kokonaan pois. Lopullinen aiheenvalinta onnistui kuitenkin hyvin.

Opinnäytetyön toteutus sujui kaiken kaikkiaan erittäin hyvin. Powerpark-retki onnistui suunnittelun, toteutuksen ja palaute-/kyselylomakkeen osalta mutkattomasti. Webropol-kyselyyn tuli vastauksia kattavasti, vaikka itse kyselyn laatiminen vaati aika paljon

aikaa ja ponnisteluja. Hallituksen haastatteluissa olisi pitänyt toimia toisin. Yhteisen haastattelutilaisuuden ajankohtaa olisi pitänyt alkaa suunnittelemaan aikaisemmin, jolloin se olisi mahdollisesti saatu järjestettyä. Ajankäyttöä olisi muutenkin pitänyt miettiä tarkemmin, sillä kaikki jäi aina vähän viime tippaan.

Aineistonkeruumenetelmät olivat onnistuneita, paitsi hallituksen haastattelun osalta. Ryhmähaastattelu olisi toiminut parhaiten, koska silloin osallistujat olisivat voineet kommentoida kysymyksiin spontaanisti, tehdä huomioita toisten sanomisista ja tietoa olisi tuotettu monipuolisemmin. Aineistoa sekä mielipiteitä ja ajatuksia olisi varmasti saatu paljon enemmän. Sopivaa aikaa olisi pitänyt alkaa etsimään paljon aikaisemmin. Kyselyiden vastauksista puolestaan sai paljon informaatiota opinnäytetyötä varten. Eivät kyselyt kuitenkaan täydellisiä olleet, sillä aineistoa analysoitaessa tuli mieleen muutamia tarkentavia kysymyksiä, jotka olisivat voineet olla kyselyissä mukana.

Vuorovaikutus ja kommunikointi Sykkyrän hallituksen kanssa onnistuivat menettelevästi. Pidin yhteyttä enimmäkseen hallituksen puheenjohtajaan, mutta olin myös hallituksen sihteerin kanssa puhelimitse ja sähköpostitse tekemisissä. Heidän kanssaan sovittiin kaikki opinnäytetyöhön liittyvät asiat. Muita hallituksen jäseniä en tavannut kertaakaan. Yhteydenpito olisi voinut olla aktiivisempaa sekä palautetta olisi ollut hyvä kysyä/saada koko prosessin ajan.

5.1 Oma oppiminen

Kehittämistyössä opitaan muun muassa ongelmanratkaisu-, vuorovaikutus- ja yhteistyö taitoja, rohkeutta tarttua asioihin ja vastuullisuutta viedä niitä päätökseen. Sen avulla opitaan myös huomaamaan kehittämisenkohteita ja tarttumaan niihin tavoitteellisesti, hankkimaan tehokkaasti ja järjestelmällisesti tietoa erilaisilla menetelmillä, arvioimaan kriittisesti eri lähteistä saatua tietoa ja omia ratkaisuja sekä näkemään asioiden välisiä suhteita. (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2009, 14–15.) Olen kehittynyt kirjoittajana, tiedon etsijänä ja kriittisesti arvioijana opinnäytetyön aikana. Olen myös saanut rohkeutta ja vastuullisuutta todella paljon. Yksin tehdessä on pakko luottaa itseensä ja tekemiinsä valintoihin. Tämä on ollut minulle yleensä todella vaikeaa, mutta opinnäytetyötä tehdessä itseluottamukseni on kasvanut hurjasti.

Vaikeaa on ollut saada itseä motivoitua työn tekemiseen, sillä tein työtä yksin ja pitkällä aikavälillä. Opinnäytetyön aihe sovittiin jo melkein vuosi ennen työn palauttamista, jolloin aikaa on ollut jättää työ välillä täysin huomiotta. Opinnäytetyötä tehdessäni olen oppinut sen, että minulle sopii paremmin työskentely kiireessä ja palautuspäivän lähestyessä, vaikka se aiheuttaakin paljon stressiä. Olen oppinut paljon itsestäni työn aikana ja saanut lisää pitkäjänteisyyttä, itsekuria ja itsekriittisyyttä. Tilaajan puolelta on tullut aika vähän kommenttia liittyen opinnäytetyöni sujumiseen. Ymmärrän tämän, sillä he toimivat yhdistyksen hyväksi omalla vapaa-ajallaan ja välttämättä aikaa ei ole riittänyt opinnäytetyölleni. Olen kuitenkin kääntänyt sen niin päin, että teen työtä myös itseäni varten. ”En valmistu, jos en saa tätä valmiiksi” –lause on pyörinyt päässäni viime aikoina, joka motivoi tekemään työn loppuun asti.

Tulevaisuutta ajatellessa olen saanut varmuutta monessa eri asiassa. Olen myös oppinut ymmärtämään työelämässä tapahtuvia muutoksia, koska opinnäytetyöni aihe muokkautui ja kehittyi koko prosessin ajan. Opin myös sen, ettei kaikki mene aina niin kuin on suunnitellut, jolloin täytyy osata muokata omia suunnitelmiaan ja arvioidaan kriittisesti omia työskentelytapojaan ja sitä, mitä olisi voinut tehdä toisin. Kaiken kaikkiaan opinnäytetyöprosessi on muokannut minua positiivisesti tulevaa työelämää ajatellen.

5.2 Kehittämisehdotuksia

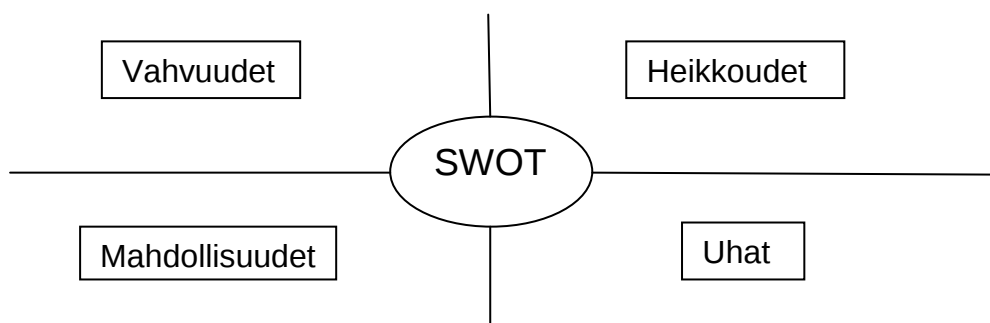
Opinnäytetyön tavoitteena oli siis selvittää Sykkyrän jäsenistön mielipiteitä yhdistyksen nykyisestä toiminnasta, toiveita tulevaan toimintaan, heidän osallistumis- ja vaikuttamisinnokkuuttaan sekä yhdistyksen kehittämisenpaikkoja. Näistä kehittämisen paikoista muodostui sitten tavoitteita Sykkyrän tulevalle toiminnalle. Oli tärkeää myös selvittää toiminta-ajatuksia ja -ideoita, miten nämä tavoitteet voitaisiin saavuttaa. Näiden toiminta-ajatusten ja -ideoiden tarkoituksena on antaa Sykkyrän hallitukselle avaimet yhdistyksen toiminnan kehittämiseen ja jäsenistön osallistamiseen. Ylös kirjattujen tavoitteiden avulla Sykkyrän hallitus näkee selkeästi ja tiivistetysti missä asioissa yhdistyksen tulisi toimintaansa kehittää.

Suurimpana kehittämisen kohtana hallitukselle teetetyissä haastatteluissa kävi ilmi, että Sykkyrän jäsenistön osallistuminen rajoittuu oikeastaan vain yhdistyksen järjestämään toimintaan osallistumiseen. Hallituksen jäsenet toivoisivat aktiivisempaa osallistumista myös toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen, mutta eivät ole löytäneet oikeita keinoja osallistaa jäsenistöä. Muut kehittämisen kohdat liittyvät tavalla tai toisella tähän osallistumisen ja osallistamisen kehittämiseen eli näihin muihin kehittämisen kohtiin vaikuttaessa myös jäsenistön osallistumiseen/osallistamiseen vaikutetaan kehittävästi. Näitä muita kehittämisen kohtia olivat seuraavat:

- Hallituksen ja jäsenistön välisen kuilun kuominen umpeen
- Ideoiden kartoittaminen ja jäsenistön osaamisen hyödyntäminen
- Tekijöiden houkutteleva toimintaan/Tekijöiden uusiutuminen
- Nuorten toiminnan lisääminen

Näiden kehittämisen paikkojen avaamisen yhteyteen on kirjattuna niitä kehittämisajatuksia ja -ideoita, joita kyselyistä ja hallituksen haastatteluista nousi esille. Näiden lisäksi kehittämisideoiden joukossa on muutamia itselle mieleen juolahtaneita ideoita toiminnan kehittämiseksi.

Vaikka Sykkyrän toiminta on vapaaehtoisesti toimivien vuoksi tällä hetkellä melko kapeasektorista, yhdistyksen kannattaisi silti panostaa toimintansa suunnitteluun ja tavoitteiden asettamiseen. Suunnitelmien ei tarvitse olla suuria eikä tavoitteiden hankalia toteuttaa, mutta erilaisten tavoitteiden saavuttamisella saataisiin syitä iloitusta onnistumisesta ja motivoitua toimijoita enemmän. Opinnäytetyön avulla on jo selvitetty yhdistyksen nykytilannetta, mutta Sykkyrän hallitus voisi yhdessä pohtia sitä vielä tarkemmin. SWOT-analyysi on yksi hyvä keino pohtia yhdistyksen vahvuuksia, heikkouksia, mahdollisuuksia ja uhkia.

Hallituksen ja jäsenistön välinen kuilu johtuu mahdollisesti siitä, että jäsenistö kokee hallituksen elävän omaa elämäänsä ja jäsenistö kutsutaan aina vaan paikalle, kun on jotain toimintaa. Hallituksen jäsenillä on pitkä aika siitä, että heidän perheessään on sairastettu, joten se voi johtaa siihen, että jäsenistö kokee hallituksen vieraantuneen sairauden tuomista realiteeteista, vaikka hallitukselta löytyykin tietoa ja ymmärrystä asiasta. Kun hallituksen ja jäsenistön luottamussuhde on vakaalla pohjalla, jäsenistön kynnys ottaa hallituksen jäseniin yhteyttä on pienempi.

- Avoimet hallituksen kokoukset, paitsi niiltä osin, kun käsitellään jonkun perheen yksityisiä asioita
 - jäsenistö mukaan päätöksentekoon
- Avoimuuden korostaminen hallituksen ja jäsenistön välillä

Selvityksissä kävi ilmi, että jäsenistöllä on paljon erilaisia ideoita mistä he haluaisivat yhdistyksen järjestävän toimintaa sekä miten he haluaisivat itse osallistua. Hallitus kokee antaneensa mahdollisuuksia vaikuttaa, mutta jäsenistö ei ole välttämättä sisäistänyt näitä mahdollisuuksia. Hallituksen osoittaessa aitoa kiinnostusta jäsenistön ideoita kohtaan sekä antaessa mahdollisuuksia ideoiden esille tuomiseen, saattavat yhdistyksen jäsenet tuoda ideoitaan esiin useammin ja rohkeammin.

- Vuosittainen kyselylomake
 - postitse tai sähköpostilla
- Puhelinhaastattelu
- Pikkujouluissa lomake, jossa käydään kuluva vuosi läpi sekä kysellään ideoista ja toiveista
 - suurin osa jäsenistöstä olisi paikalla
- Osaamisen hyödyntäminen
 - keskustelufoorumi
 - ideoiden ja kokemusten vaihto
 - viesti, jossa kehoitetaan tuomaan oma osaaminen esille ja ilmoittamaan innokkuudesta järjestää jokin ”äksöni”
- Jäsenistön ideoiden ja osallistumisen tärkeyden korostaminen
 - hallitus antaisi foorumin ideoiden kertomiselle

Sykkyrän hallituksen jäsenistö ikääntyy sekä heidän perheen sairauden akuutti vaihe on ohi, eivätkä he ole enää tämän päivän sairaalaongelmien kanssa tekemisissä, joten uusien tekijöiden mukaan tuleminen toisi toiminnalle uusia ideoita ja vaihtuvuutta. Moni jäsenistöstä kuitenkin kokee nykyisen toiminnan olevan niin onnistunutta sekä nykyisten toimijoiden olevan erittäin osaavia ja hyviä, jolloin he eivät koe tarvetta korvata nykyisiä tekijöitä.

- Motivoiminen
- Yhdessä tekeminen ja sen korostaminen
- Vastuun jakaminen
 - esim. seuraavaa retkeä suunniteltaessa vastuualueiden jakamista jäsenistölle, jotta retki voidaan toteuttaa
- Samanlaisessa tilanteessa olevien perheiden yhteen saattaminen

Lapset ovat valtavirta yhdistyksen jäsenistössä, jolloin nuorten toiminta on jäänyt vähemmälle. Tämä asia on tiedostettu ja hallitus on yrittänyt kertaalleen hankkia tällaiselle toiminnalle sellaista vetäjää, joka olisi nuori ja itsekkin sairastanut. Nuorten toiminnan lisääminen on tärkeää, jotta yhdistyksen toiminta tavoittaisi mahdollisimman monet. Silloin nuoret saattaisivat kiinnostua enemmänkin toimintaan osallistumisesta, jolloin heistä saataisiin mahdollisesti uusia toimijoita yhdistykselle.

- Nuorten toiveiden kartoittaminen
 - kysely
 - avoin tilaisuus, jossa nuoret toisivat toiveitaan esille
- Uusi yritys löytää toiminnalle tekijää

6 LOPUKSI

Pohjois-Karjalan Syöpälapset Sykkyrä ry:n toiminta on tällä hetkellä resursseihin nähden erittäin monipuolista palveluiden ja tapahtumien suhteen. Jäsenistö kokee

Sykkyrän hallituksen tekemän työn erittäin tärkeänä ja antoisana. Sykkyrän toiminta koetaan ihmisläheisenä, aitona ja lämminhenkisenä. Jokaisella yhdistyksellä on kuitenkin omat haasteensa.

Monipuolisen toiminnan lisäksi tarvitaan myös monipuolisesti toiminnan suunnittelijoita ja toteuttajia. Etenkin pienillä yhdistyksillä uusien jäsenien ja toimijoiden saaminen on hankalaa. Opinnäytetyö on tarkoitettu Pohjois-Karjalan Syöpälapset Sykkyrä ry:n jäsenistön osallisuuden ja osallistumismahdollisuuksien parantamiseen. Sykkyrän jäsenistö tarvitsee ainakin aluksi matalan kynnyksen osallistumismuotoja, joita voidaan tulevaisuudessa laajentaa.

Sykkyrän hallitukselle on opinnäytetyön avulla kerätty viimeisintä tietoa jäsenistön mielipiteistä ja ajatuksista koskien yhdistyksen nykyistä ja tulevaa toimintaa. Kyselyiden avulla hallitus sai myös tiedon siitä, että innokkaita tekijöitä löytyy jäsenistöstä. Opinnäytetyöhön kirjatut kehittämisideat ovat eri tavoin kerättyjen aineistojen tuotetta, jotka mahdollistavat alun kehitykselle.

LÄHTEET

- Harju, Aaro 2005. Yhteisellä asialla. Kansalaistoiminta ja sen haasteet. 2. painos. Vantaa: Dark Oy.
- Harju, Aaro 2013. Aktiivinen kansalaisuus, osallisuus, voimaantuminen, jne. – Miten ne liittyvät vaikuttamiseen? Opintokeskus Kansalaisfoorumi. Viitattu 22.11.2014.
<http://osallistu-fi-bin.directo.fi/@Bin/7bc9371755a83fe665335bc50b5d0175/1416658610/application/pdf/300707/Osallistumisen%20ja%20vaikuttamisen%20k%C3%A4sitteit%C3%A4.pdf>
- Hirsjärvi, Sirkka & Hurme, Helena 2001. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Yliopistopaino.
- Kurki, Leena 2000. Sosiokulttuurinen innostaminen. Tampere: Tammer-Paino Oy.
- Laatikainen, Tanja 2010. Vapaaehtoistoiminta OSALLISTAA. Hämeen Kirjapaino Oy.
<http://www.kansalaisareena.fi/vapaaehtoistoiminta-opas.pdf>
- Liski, Anni 2013. Asiakaslähtöisyyden ja kuntalaisnäkökulman edistäminen - luottamuksen ja vuorovaikutuksen merkitys. Teoksessa Ismo Lumijärvi, Risto Harisalo, Jari Stenvall, Pasi-Heikki Rannisto, Anni Liski, Aino Hatakka & Jenni Tyvitalo (toim.) Kohti tuloksellista kehittämistoimintaa. 1. painos. Helsinki: Kuntatalon paino, 46–68.
- Lundbom, Pia & Herranen, Jatta 2011. Sosiaalisen vahvistamisen ajankohtaisuus. Teoksessa Pia Lundbom & Jatta Herranen (toim.) Sosiaalinen vahvistaminen kokemuksina ja käytänteinä. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Sarja C. Oppimateriaaleja 26, 4-12.
- Mikkonen, Irja 2011. Vertaistuki osana sosiaalista vahvistamista. Teoksessa Pia Lundbom & Jatta Herranen (toim.) Sosiaalinen vahvistaminen kokemuksina ja käytänteinä. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Sarja C. Oppimateriaaleja 26, 204–222.
- Nylund, Marianne & Yeung, Anne Birgitta 2005. Vapaaehtoisuuden anti, arvot ja osallisuus murroksessa. Teoksessa Marianne Nylund & Anne Birgitta Yeung (toim.) Vapaaehtoistoiminta. Anti, arvot ja osallisuus. Tampere: Vastapaino, 13–38.
- Näre, Sari ja Konttinen, Tanja (toim.) 2010. Nuorisotutkimus. Osallisuus ja sosiaalinen vahvistaminen. Helsinki: Yliopistopaino.
- Ojasalo, Katri & Moilanen, Teemu & Ritalahti, Jarmo 2009. Kehittämistyönmenetelmät. Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. Helsinki: WSOYpro Oy.
- Pohjois-Karjalan maakuntaliitto 2007. Yhteistä Hyvää. Pohjois-Karjalan hyvinvointialan järjestöstrategia 2015. Viitattu 3.11.2014.
<http://pohjoiskarjala.fi/documents/557926/809142/j%C3%A4rjest%C3%B6strategia.pdf/5a87e94b-9467-4712-94b8-6f42e951395f>
- Pohjois-Karjalan Syöpälapset Sykkyrä ry 2013. Toimintakertomus.
- Pohjois-Karjalan Syöpälapset Sykkyrä ry 2014a. Viitattu 3.10.2014.
<http://sykkyra.fi/index.php>

- Pohjois-Karjalan Syöpälapset Sykkyrä ry 2014b. Palvelut ja tuet. Viitattu 3.10.2014.
<http://sykkyra.fi/palvelut-ja-tuet.php>
- Rouvinen-Wilenius, Päivi & Aalto-Kallio, Mervi & Koskinen-Ollonqvist, Pirjo & Nikula, Tuuli 2011. Osallisuus osana tasa-arvoa. Teoksessa Päivi Rouvinen-Wilenius & Pirjo Koskinen-Ollonqvist (toim.) Tasa-arvo ja osallisuus väylä terveyteen. Järjestöt suunnan näyttäjinä. Terveyden edistämisen keskuksen julkaisuja 9/2011. Helsinki: Trio-Offset, 49–76. http://issuu.com/soste/docs/tasa-arvo_ja_osallisuus_2012
- Ruoho, Raija & Laikio, Erja 2014. Toiminnan ja toimijoiden monimuotoisuus yhdistystoiminnan työnohjauksen haasteina. Viitattu 19.11.2014.
<http://www.suomentyonohjaajat.fi/Osviitta/ruoho.html>
- Sorsa, Anneli 2014a. Opinnäytetyöpalaveri 28.4.2014. Joensuu: Silenna Oy.
- Sorsa, Anneli 2014b. Haastattelu 5.11.2014. Joensuu: Silenna Oy.
- Sylva ry, 2014. Viitattu 17.11.2014. <http://www.sylva.fi/fi/sylva/>
- Särkelä, Mona 2009. Miten huono-osainen voi olla osallinen? Tarkastelussa päihteidenkäyttäjien, toimeentulotuen saajien, vankien ja asunnottomien osallisuus ja aktiivinen kansalaisuus. Yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitos, Jyväskylän yliopisto. Pro gradu –tutkielma.
- Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2014. Vertaistuki. Viitattu 28.10.2014.
<http://www.thl.fi/fi/web/vammaispalvelujen-kasikirja/itsenaisen-elamantuki/vertaistuki>
- Toikko, Timo & Rantanen, Teemu 2009. Tutkimuksellinen kehittämistoiminta. 3. korjattu painos. Tampere: Yliopistopaino.
- Työterveyslaitos. Duunitalkoot. Mitä on hyvä vuorovaikutus? Viitattu 19.11.2014.
http://www.ttl.fi/duunitalkoot/mina_4_0.html
- Yeung, Anne Birgitta 2005. Tutkimustyökaluja vapaaehtoismotivaation mysteeriin. Teoksessa Marianne Nylund & Anne Birgitta Yeung (toim.) Vapaaehtoistoiminta. Anti, arvot ja osallisuus. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy, 83–103.
- Yeung, Anne Birgitta 2005. Vapaaehtoistoiminnan timantti. Miten mallintaa motivaatiota? Teoksessa Marianne Nylund & Anne Birgitta Yeung (toim.) Vapaaehtoistoiminta. Anti, arvot ja osallisuus. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy, 104–125.
- Yhdistystieto 2013. Yhdistystoiminta. Yhteistoimintaa ja aikaansaamista. Viitattu 19.11.2014. <http://yhdistystieto.fi/wiki/134-yhdistystoiminta>

LIITTEET

Liite 1: Powerpark-retken palautelomake

POWERPARK 15.–17.8.2014

Palaute

1. Vastasiko reissu odotuksianne?

☐ Kyllä

☐ Ei, miksi? _____

2. Arvioi seuraavia reissun osa-alueita asteikolla 1-5
(1=erittäin epäonnistunut, 5=erittäin onnistunut)

1

2

3

4

5

Tiedotus

Ohjelma

Aikataulutus

Majoitus

Ruokailu

3. Mitä mieltä olit reissusta kokonaisuudessaan? Ruusut ja risut.

Muuta

4. Kiinnostaisiko sinua jatkossa osallistua erilaisten tapahtumien toteuttamiseen?

☐ Kyllä

☐ Ei

5. Jos vastasit edelliseen kysymykseen kyllä, millä tavoin olisit kiinnostunut osallistumaan?

Liite 2: Webropol-kysely

TYTYTYVÄISYYSKYSELY SYKKYRÄN JÄSENISTÖLLE

Moikka!

Olen Sara Hattunen ja opiskelen Yhteisöpedagogiksi Humanistisessa ammattikorkeakoulussa Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelmassa. Opintoni ovat opinnäytetyötä vaille valmiit!

Opinnäytetyöni aiheena on kerätä tietoa teidän mielipiteistä ja toiveista liittyen Sykkyrän toimintaan. Yhdistyksen hallitus haluaa tietää, miten tyytyväisiä olette yhdistyksen toimintaan ja miten toimintaa voisi kehittää ja toisaalta millä tavalla teitä voitaisiin saada paremmin mukaan toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Koostan opinnäytetyöni tuotoksena kehittämissuunnitelman eri aineistojen pohjalta Sykkyrän käyttöön.

Tämän kyselyn vastauksista saan yhden aineiston opinnäytetyötäni varten.

Vastaaminen kyselyyn on vapaaehtoista, mutta toivon mahdollisimman paljon vastauksia, jotta saan kattavan ja monipuolisen aineiston.

Vastatkaa kyselyyn koko perheen voimin sunnuntaihin 12.10.2014 mennessä!

Jos teille tulee jotain kysyttävää liittyen kyselyyn, ottakaa yhteyttä minuun!

Sara Hattunen
puh. 050 552 2858
sara.hattunen@humak.edu

Taustatiedot

1. Asuinpaikkakunta *

- ☐ Joensuu
- ☐ Ilomantsi
- ☐ Juuka
- ☐ Kitee
- ☐ Kontiolahti
- ☐ Lieksa
- ☐ Liperi

- ☐ Nurmes
☐ Outokumpu
☐ Tohmajärvi
☐ Rääkkylä
☐ Valtimo
☐ Muu, mikä?
-

2. Perhekokoo *

Aikuisia

Lapsia (alle 18v.)

3. Lapsen ikä/lasten iät *

Tyytyväisyys nykyiseen toimintaan

4. Oletteko tyytyväisiä yhdistyksen toimintaan? *

- ☐ Kyllä, perustelut

- ☐ Emme, perustelut

- ☐ Emme osaa sanoa

5. Arvioikaa seuraavien väittämien avulla yhdistyksen tiedotusta ja viestintää *

	Täysin eri mieltä	Eri mieltä	Emme osaa sa- noa	Samaa mieltä	Täysin sa- maa mieltä
Yhdistyksen käyttämät viestintä- ja tiedotuskanavat ovat meille hyviä	☐	☐	☐	☐	☐
Löydämme helposti tarvitsemamme tiedon	☐	☐	☐	☐	☐

Saamme tarvitsemamme tiedon ajoissa	☐	☐	☐	☐	☐
Yhteydenpito yhdistyksen toimijoihin on helppoa	☐	☐	☐	☐	☐
Saamme tarvitsemamme vastaukset ajoissa	☐	☐	☐	☐	☐
Palautteen antaminen on helppoa	☐	☐	☐	☐	☐

Toiveita toimintaan

6. Haluaisitteko toiminnan kohdistuvan enemmän *

☒ Koko perheelle

☐ Lapsille

☐ Vanhemmille

☐ Muu, kenelle?

7. Onko sinulla/teillä tai lapsellanne/lapsillanne jokin kiinnostuksen kohde, josta toivoisitte yhdistyksen järjestävän kurssin/luennon? *

☐ Ei

☐ Kyllä, millainen?

Oman osaamisen hyödyntäminen

8. Haluaisitteko jollain tavalla vaikuttaa enemmän yhdistyksen toimintaan? *

☐ Emme, miksi ei?

☐ Kyllä, miten?

9. Onko sinulla/teillä tai jollain tutullanne jokin erityisosaamisalue, josta yhdistyksen jäsenistölle saisi pidettyä kurssin/luennon? *

Erityisosaamisalueella tarkoitetaan tässä yhteydessä sekä jonkin tahon kautta hankittua tietoa/taitoa (esim. nauruterapia-kurssi, erilaiset ohjauskurssit) että käytännöntaitoja (esim. leipominen, liikunta, käsityöt).

☐ Ei

☐ Kyllä, millainen?

10. Mikä motivoisi teitä osallistumaan enemmän toimintaan sekä sen suunnitteluun ja toteutukseen? *

11. Muita terveisiä yhdistykselle *

Liite 3: Hallituksen haastattelu

HALLITUKSEN HAASTATTELU

Tämä ”haastattelu” on rakennettu Sykkyrän jäsenistölle teetettyjen kyselyiden tulosten pohjalta. Tarkoituksena on, että Sykkyrän hallitus vastaa näihin kysymyksiin. Teidän vastauksien sekä aikaisemmista kyselyistä saatujen tulosten pohjalta luon kehittämissuunnitelman Sykkyrän käyttöön, jossa on koottuna kyselyiden tuloksia sekä toiminta-ajatuksia toiminnan kehittämiseen. Haastattelussa on suoria lainauksia jäsenistön vastauksista.

Voitte vastata joko suoraan tähän tiedostoon vastauksille varatuille paikoille tai luoda uuden tiedoston, mutta siinä tulisi näkyä selvästi mihin kysymykseen olette vastanneet. Vastausaikaa on perjantaihin 7.11.2014 asti.

Roolinne hallituksessa (puheenjohtaja/sihteeri/jäsen jne.):

Nykytila:

- Onko Pohjois-Karjalan Syöpälapset Sykkyrä ry:n toiminta ollut mielestäsi onnistunutta?
 - vastaus:
- Mitä voitaisiin tehdä toisin?
 - vastaus:
- Onko jäsenistölle annettu mahdollisuutta vaikuttaa ja osallistua?
 - vastaus:

Tulevaisuus:

- Miksi tätä työtä tehdään?
 - vastaus:
- Kyselyssä tuli ilmi seuraavia ideoita toiminnalle:
 - ”laulaminen / tanssiminen, temppurata päivä, ratsastus”
 - ”Monenlaisetkin harrasteet ja aiheet kiinnostavat, mutta kun emme ole olleet mukana toiminnassa, emme tiedä, mitä aiheita perheiden/lasten kokoontumisissa on jo käsitelty.”
 - luentoja ”Syöpähoidoista. Kokeellisista hoidoista.”
 - ”Retriitin tyyppinen viikonloppu, jossa lepoa, hyvää ruokaa, jutustelua ja hiljentymistä sitä kaipaaville.”
 - ”kuolleen lapsen sisaruksille joku oma”

"henkiseen jaksamiseen liittyvät teematilaisuudet/luennot, parisuhdeteematilaisuudet"

"Heräsi juuri miete: kun perheessä lapsi sairastuu, niin jokin elämässä jää kesken. Jollakin se voi olla muutto, toisella halkojen teko, kolmannella viikkosiivous. Voisiko yrittää kehittää jonkinlaista talkoohenkistä toimintaa, jolla se keskeneräinen asia saatettaisiin kriisin keskellä paremmalle tolalle?"

"Saattamalla yhteen perheitä, joilla on samanikäisiä lapsia ja/tai perheitä joiden lapsilla on sama syöpä, voisi perheet saada innostumaan."

- Miten näitä jäsenistön toiveita pystyttäisiin ottamaan huomioon?

- vastaus:

- Millaisilla konkreettisilla keinoilla jäsenistön toiveita voitaisiin kerätä?

- vastaus:

- Millaista yhdistyksen toiminta voisi jatkossa olla?

- vastaus:

- Millaisia tavoitteita asettaisit yhdistyksen toiminnalle?

- vastaus:

- Miten nämä tavoitteet voitaisiin saavuttaa?

- vastaus:

- Kyselyssä tuli ilmi paljon erilaisia asioita, kuinka jäsenistö haluaisi mahdollisesti toimintaan osallistua:

"Olisi hyvä pitää kokous kuinka vanhemmat voisivat auttaa varainhankinnassa, jokin myyntitapahtuma/arpajaiset yms."

"Voisimme yrittää olla kohtaamassa perheitä jonkinlaisella "ystävävulla".

"osallistuminen reissulla"

"Tulemalla mukaan ja vaikuttamalla suoraan omia toiveita/näkemyksiä esittäen."

"tukihenkilötoiminta"

"Ammatin puolesta jotain tietoa/osaamista varmaan on, mutta en koe olevani valmis luennoimaan ko. kohderyhmälle, koska oma toipuminen lapsen sairastamisesta on vieläkin kesken. Miehelläni on osaamista esim. lintu- tai luontoretken opastamisessa sekä puutarha-asioissa."

"Vertaistuki ehkä"

"Kataja ry:n Rikasta minua -vertaisohjaajakoulutus on vaiheessa"

"Sun Ahonlaita- yhteisö Liperin Ahonkylässä voisi olla varteenotettava vaihtoehto esim. jollekin tapahtumalle."

"esim. poikani eräopastaitoja/kiipeilyharrastustaitoja voisi joskus kysyä käyttöön"

- Miten ja millä toimenpiteillä jäsenistöä saataisiin enemmän aktivoitua?
 - vastaus:

Kehittäminen:

- Jäsenistölle teetetyssä kyselyssä nousi esille seuraavia kehittämisen paikkoja:

"Mietimme kovasti yhdistyksen tarkoitusta. Virkistystoiminta ON kivaa, mutta sairastuneen lapsen perheet eivät tule oikein kohdatuksi. Perheillä on hyvin erilaisia kokemuksia syövän tuomasta rasitteesta ja eri aika siihen, milloin syöpä on ollut. Onko hallitus etääntynyt niistä realiteeteista, joita perheet kohtaavat lapsen sairastuttua?"

"Keskittyy lähinnä pienten lasten toimintaan"

"Perheemme tavoittaa parhaiten toimintasuunnitelman yms. osalta perinteisellä postilla. Sähköpostitse tulevat infot yms. luetaan yleensä meillä liian myöhään. Tai sitten pitäisi tulla puhelimeen joku muistutusviesti, että katso sähköpostisi."

"Toivottavasti ei mene liikaa sisäpiirin jutuksi"

"Kivaa on, mutta jotenkin ei tule sitä tilaisuutta kertoa, mitä mielteitä itsellä ehkä on."

"Se, että asioista keskusteltaisiin yhdessä hallituksen kanssa. Nyt tuntuu, että hallitus elää omaa elämää ja sykkyräläiset kutsutaan paikalle."

- Miten näihin kehittämisen kohtiin voitaisiin mielestäsi vaikuttaa?
 - vastaus: